

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

429. Quid rei sit pensio ecclesiastica, seu qualiter definiatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

De natura, qualitate, & introductione pensionis.

Quaestio 428. Quid nominis sit, & quid in genere significet pensio?

Respondeo: Vox hac late accepta omne debitum annuum vel menstruum, & universaliter, quidquid per certa tempora distributum praestatur, significat. Strictius verò accepta annuam pecuniam vel fructuum quantitatem, ex beneficii emolumentis à beneficiario debitam alteri. Lott. *de re benef.* l. 1. q. 35. n. 9. 10. & 11. In utraque hac significatione idem hujus vocis est etymon. Lott. *ibid.* n. 12. nimirum vel *pendo pendis*, quod est solvo, juxta quod etiam pensionis solutio dicitur pensitatio, ut Gamb. *de off. leg.* l. 6. n. 39. apud Lott. vel *pendeo pendes*. non quidem quia dependet à beneficio, unde extrahitur velut usus fructus à proprietate, ut Barb. *juris Eccles.* l. 3. c. 11. n. 2. *Gig. de pens.* q. 1. n. 9. Caccialup. *cod. tr.* q. 2. aliter apud Lott. n. 14. ne aliàs diversà hujus vocis sumptà genericè & sumptà specificè admitenda sit derivatio; sed quia ex natura sua semper pendet, seu est debitum in suspensio, dum soluto debito unius anni, quod pendebat, incipit alterius anni debitum pendere, ità ut nulla detur pars temporis, quo non dicatur debitum pendere, seu esse in suspensio, Lott. n. 15. & 16. ex Connan. in *Commentar. juris civilis* l. 4. c. 15. n. 9. neque enim minus, ut idem Lott. n. 17. pendentiam ex tempore, quam ex re, cui cohaeret, estimamus, & ità fructus pendentes dicimus, quorum colligendorum necdum tempus advenit.

Quaestio 429. Quid rei sit pensio Ecclesiastica, seu qualiter definiatur?

1. Respondeo primò: Pensionem multifariam definiri à diversis, ut videre est apud Garc. *de benef.* p. 1. c. 5. n. 162. disconvenientià harum definitionum potissimum ex eo orta, & in eo sita, quòd quidam definiendam suscepere pensionem, ut quid, seu ut res juris est, alii ut quid rei seu facti est; uti hanc differentiam insinuat Azor p. 2. l. 8. c. 5. q. 1. in fine. proinde ad conciliandos inter se Auctores illos,

2. Respondeo secundò: Pensionem in posteriore acceptione sic rectius & exactius videri definiri à Coraf. *de benef.* p. 1. c. 4. n. 6. apud Garc. *loc. cit.* n. 163. quòd sit moderata portio ex redditibus beneficii auctoritate Superioris ad tempus separata per modum quantitatis, & cum causa alteri assignata; cum qua ferè coincidit illa, quam assertit Lott. *loc. cit.* n. 11. quòd sit annua pecuniae quantitas alicui in perpetuum debita à beneficiario in ejus vitæ subsidium super ipsius beneficii emolumentis per Papam reservata. Neque in eo differre videntur, quòd prior dicat, *ad tempus separata*: & secunda dicat, *in perpetuum debita*. Hac enim duo bene simul consistunt, dum per primum intelligitur, quòd sit pars fructuum ad tempus nimirum v. g. ad mortem pensionarii separata à reliquis fructibus beneficiario remanentibus, & non in perpetuum, seu semel pro semper, ità ut nunquam pars illa fructuum redeat ad beneficiarium; per alterum vero: *in perpetuum debita*: intelligatur, solvendam pensionario usque ad ejus mortem,

quemadmodum commenda in perpetuum sonat commendarii beneficium usque ad mortem commendatarii. Item illa, quam assertit Card. de Luc. *de pens.* d. 19. n. 8. quòd sit quadam fructuum portio, quae per Papam extrahitur à fructibus beneficii pensionario assignata, reliquis fructibus remanentibus ad commodum titularis. Item illa, quam assertit Azor. *loc. cit.* q. 1. *ad initium*. quòd sit certa portio ex alieno beneficio Ecclesiastico iusta de causa ad tempus detracta & separata: adde, alteri solvenda. Pensio autem in priore acceptione definiti potest, quòd sit jus exigendi & percipiendi dictam portionem, &c. ut colligitur ex Garc. *loc. cit.* n. 170. nisi, quòd is, uti & Navar. apud illum n. 167. addat *jus spirituale*, quòd utrum rectè addatur, patebit ex sequentibus. Et hoc erat, quòd contendebat Nav. *cons.* 63. n. 6. *de simon.* & in *manu.* c. 23. n. 111. apud Garc. n. 166. nempe, quòd sicut beneficium non est fructus, qui percipiuntur ex illo, sed jus illos percipiendi, ità etiam pensio non sit illa certa portio fructuum, sed potius jus illam percipiendi. Porò dicitur in definitione portio de redditibus beneficii detracta & separata, quia est pars quadam dictorum reddituum, & res per se à titulo & jure beneficii separata, sicut usus fructus à proprietate secundus per se distinguitur. Azor *loc. cit.* Cetera datae definitionis declaratoria petenda ex sequentibus.

Quaestio 430. Qualiter differat hac pensio à reservatione fructuum, item à pensionibus domuum, praediorum &c. beneficii?

1. Respondeo ad primum: reservatarius fructuum plus aliquid habere videtur, quam simplex pensionarius; unde etiam non venit sub legibus disponentibus de pensionariis: istudque majus jus, tale, quale est, concernit quandam majorem servitutem (intellige respectu Ecclesiae seu beneficii gravati) redolentem speciem usufructus, quam pensio. Card. Luc. *de pens.* d. 63. n. 3. Unde usque adeo hac inter se diversa sunt, ut qui habet mandatum ad resignandum sub reservatione fructuum, aut quorà illorum, censetur excedere fines suos, & ità nihil agere, si resignationi consentiat sub reservatione pensionis in justa quantitate. Lott. l. 1. q. 35. n. 60. quinimò tali reservationi fructuum ne quidem convenit nomen pensionis latissime sumpto hoc vocabulo, ex quo talis, cui reservati fructus, auctoritate propria, & ex se fructus percipit ad instar veri usufructuarii, cui ideo aequiparatur ad distinctionem pensionarii, quòd non contingit in pensione, quae pensionarius tenetur, ut dictum, recipere de manu alterius. Lott. *loc. cit.* n. 56. juncto n. 59. Et quamvis pensio imponatur super fructibus, hinc tamen sunt in simplice obligatione, & non in solutione. Lott. *loc. cit.* n. 51. & 5. De quo plura infra.

2. Respondeo ad secundum: Quamvis de cetero etiam pensio Ecclesiastica quoad plures effectus assimiletur usufructui, pensionisque materia regulatur secundum eosdem terminos, quibus regulatur usufructus, Card. Luc. *de pens.* d. 68. n. 14. Lott. l. 1. q. 42. n. 20. ità ut non defuerint, qui attributi sint pensionem esse verè usufructuam. Lott. *loc. cit.* n. 21. uti id patet potissimum inter reliqua ex eo, quòd sicuti in usufructu distinguitur jus formale à jure causali, factaque separatione juris casualis (quod nuncupat Lott. n. 23. *commo-*
ditatem)